

Μαθήματα Γ' εξαμήνου ΠΜΣ "Λοιμωξιολογία"

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ

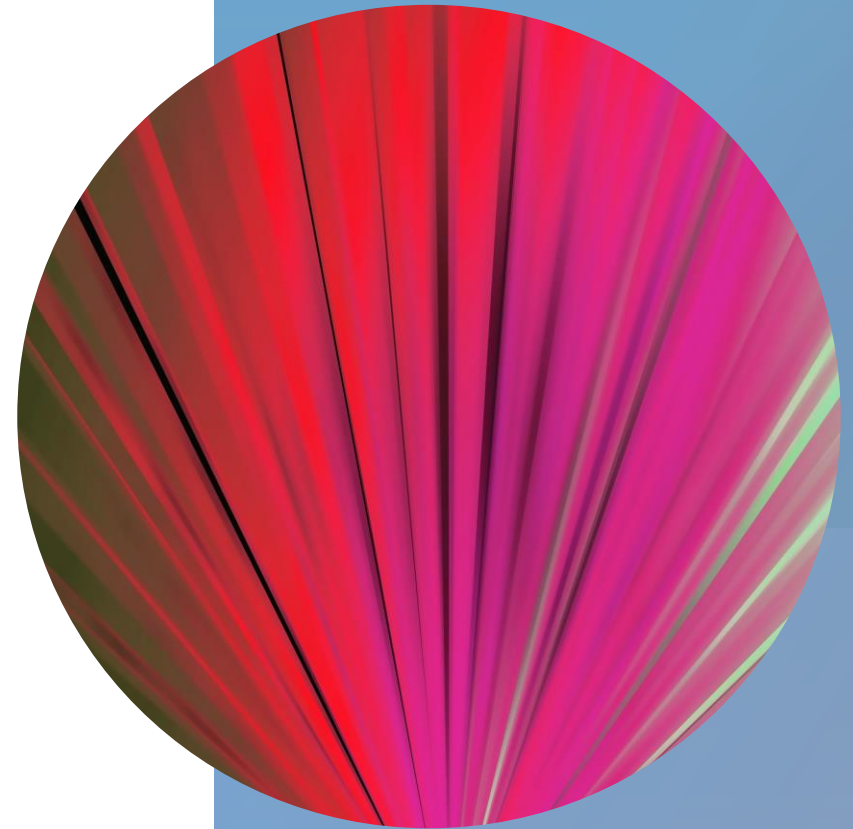
ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΠΟΥΛΑΚΟΥ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΛΟΙΜΩΞΙΟΛΟΓΟΣ

ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΚΠΑ

Γ' ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΕΚΠΑ

ΓΝΝΘΑ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»

ΤΙ ΕΙΝΑΙ «ΑΡΘΡΟ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ»;

- Άρθρο ανασκόπησης ή ανασκόπηση βιβλιογραφίας είναι η έρευνα σε δημοσιευμένη πληροφορία που σχετίζεται με ένα συγκεκριμένο θέμα
- Στόχος είναι να αποδώσει μια ολοκληρωμένη και αντιπροσωπευτική εικόνα της τρέχουσας πληροφορίας στο αντικείμενο που επιλέχθηκε
- Αντίθετα με ένα πρωτογενές ερευνητικό άρθρο δεν έχει σκοπό να παρουσιάσει νέα ερευνητικά δεδομένα
- Στους στόχους μιας καλής ανασκόπησης είναι η κατά το δυνατόν κριτική αξιολόγηση της δημοσιευμένης πληροφορίας
- Ενδεχομένως μπορεί να εξαγάγει νέα συμπεράσματα από τα υπάρχοντα δεδομένα, ή να τα παρουσιάσει με διαφορετική οπτική από αυτή των συγγραφέων της πρωτογενούς έρευνας
- Η ανάδειξη αντικρουόμενων πληροφοριών, βιβλιογραφικών «κενών» και πεδίων για περαιτέρω έρευνα είναι σημαντική

ΑΠΛΗ «ΔΙΗΓΗΜΑΤΙΚΗ» ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

- A distinction exists between narrative and systematic reviews: while narrative reviews are qualitative, systematic reviews attempt to test a hypothesis based on the published evidence, which is gathered using a predefined protocol to reduce bias
- When systematic reviews analyse quantitative results in a quantitative way, they become meta-analyses.

Pautasso M, Ten Simple Rules for Writing a Literature Review. PLoS Comput Biol. 2013 Jul; 9(7): e1003149

Rosenfeld RM (1996) How to systematically review the medical literature. Otolaryngol Head Neck Surg 115: 53–63

Cook DA, West CP (2012) Conducting systematic reviews in medical education: a stepwise approach. Med Educ 46: 943–952

ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΟΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΕΙΣ;

Στον αναγνώστη

- Κυριότερο αίτιο της αυξημένης ζήτησης ανασκοπήσεων είναι η έκρηξη των δημοσιεύσεων
- Για παράδειγμα το 2008 σε σύγκριση με το 1991 υπήρχαν τρεις, οκτώ και 40 φορές περισσότερες δημοσιεύσεις σχετικά με «ελονοσία», «παχυσαρκία» και «βιοποικιλομορφία» αντίστοιχα
- COVID-19 έφερε μια νέα έκρηξη στις δημοσιεύσεις
- Με τέτοιο όγκο βιβλιογραφίας, ο αναγνώστης χρειάζεται ΠΟΛΥ χρόνο για να την ανασκοπήσει ο ίδιος και αρκετή εμπειρία ώστε να οδηγηθεί σε ώριμα συμπεράσματα

Pautasso M (2010) Scientometrics 85: 193–202 doi:[10.1007/s11192-010-0233-5](https://doi.org/10.1007/s11192-010-0233-5)

Erren TC, Cullen P, Erren M (2009) Med Hypotheses 73: 278–279 doi:[10.1016/j.mehy.2009.05.002](https://doi.org/10.1016/j.mehy.2009.05.002)

ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΟΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΕΙΣ;

Στο περιοδικό:

- Τα περισσότερα ιατρικά περιοδικά ζητούν καλές ανασκοπήσεις
- Όσο πιο υψηλό το περιοδικό τόσο πιο μεγάλη η πιθανότητα να δέχεται μόνο ανασκοπήσεις μετά από πρόσκληση
- Οι ανασκοπήσεις διαβάζονται και δίδουν βιβλιογραφικές αναφορές (downloads/citations)

Στο συγγραφέα

- Αν και η δημοσίευση πρωτογενών άρθρων παρέχει μεγαλύτερη καταξίωση, η ενδελεχής ανασκόπηση της βιβλιογραφίας δίδει χρήσιμη εν τω βάθει γνώση που μπορεί να αξιοποιηθεί σε νέες πρωτογενείς δουλειές
- Η αναγνώριση είναι σημαντική εάν προκύψει άρθρο με μεγάλη επισκεψιμότητα (metrics)

Rapple C (2011) The role of the critical review article in alleviating information overload. Annual Reviews White Paper. Available:

http://www.annualreviews.org/userimages/ContentEditor/1300384004941/Annual_Reviews_WhitePaper_Web_2011.pdf.

Hampton SE, Parker JN (2011) Bioscience 61: 900–910 doi:10.1525/bio.2011.61.11.9

**15 ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑ
ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟ ΑΡΘΡΟ
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ**

ΚΑΝΟΝΑΣ 1: ΚΑΘΟΡΙΣΤΕ ΤΟ ΣΚΟΠΟ ΤΗΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ ΠΟΥ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΤΕ

- Πολύ σημαντικό να γίνει εξ' αρχής
- Πολύ σημαντικό εάν η βιβλιογραφική αναζήτηση αποδίδει τεράστιο όγκο πληροφορίας
- Εάν πρόκειται για άρθρο μετά από πρόσκληση έχετε δικαίωμα να μιλήσετε με τον συντάκτη που σας προσκάλεσε και να ζητήσετε διεύρυνση ή σμίκρυνση του αντικειμένου ή τροποποίηση του τίτλου.
- Ο σκοπός σας πρέπει να αναπτυχθεί και στο κείμενο και στην περίληψη

ΚΑΝΟΝΑΣ 1: ΚΑΘΟΡΙΣΤΕ ΤΟ ΣΚΟΠΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΟΙΝΟ ΣΑΣ

- Είναι σημαντικό το θέμα να είναι κοντά στα κλινικά ή ερευνητικά σας ενδιαφέροντα. Θα εξοικονομήσει χρόνο από ατέλειωτο διάβασμα της βασικής βιβλιογραφίας και θα διευκολύνει την κριτική ματιά που απαιτείται
- Να απηχεί ένα θέμα γενικότερου ενδιαφέροντος και όχι ένα στενό ερευνητικό πεδίο
- Να είναι ένα θέμα/πεδίο αρκετά αφορισμένο, διαφορετικά θα καταλήξετε με ένα δυσθεώρητο όγκο βιβλιογραφικών παραπομπών προς διαχείριση
- Να μην υπάρχουν άλλα πρόσφατα άρθρα ανασκόπησης ή να υπάρχουν νεότερα δεδομένα που λείπουν από τις τελευταίες δημοσιευμένες ανασκοπήσεις
- Ιδέες μπορεί να αντλήσετε από τις κύριες ερευνητικές ερωτήσεις που αναδεικνύονται σε άλλα άρθρα που έχουν δημοσιευτεί (ανασκοπήσεις ή πρωτότυπα) στο πεδίο που σας ενδιαφέρει
- Το αναγνωστικό κοινό σας είναι σημαντικό να αναγνωριστεί από την αρχή (κλινικοί ή μη, ερευνητές ή μη, της ειδικότητάς σας ή άλλης)
 - Βαρύνει στην επιλογή περιοδικού και στη διαχείριση της γλώσσας και της βασικής γνώσης που θα συμπεριληφθεί προτού φτάσετε στην ανασκόπηση της τρέχουσας βιβλιογραφίας

ΚΑΝΟΝΑΣ 2: ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

- **Aims and scope:** Πολύ σημαντικό αν θα καταθέσετε άρθρο χωρίς προηγούμενη πρόσκληση
- **Sections/Headings/Subheadings**
- **Tables**
- **Figures:** quality, programs accepted, analysis, Copyright issues and permissions
- **Κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ συν-συγγραφέων**
- **Κατανομή Χρόνου**
- **Υπολογισμός κόστους**
 - Είναι το περιοδικό open access?
 - Invited article ≠ exempt from publication fees
 - Επιβάρυνση για έγχρωμη δημοσίευση σχημάτων και φωτογραφιών?

ΣΥΝΗΘΗΣ ΔΟΜΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ

- **Title:** Περιγράφει με ακρίβεια τα βασικά περιεχόμενα του επιστημονικού άρθρου
- **Abstract:** Περίληψη των βασικών στοιχείων της ανασκόπησης
- **Introduction:** παρέχει το ευρύτερο πλαίσιο για εισαγωγή στο θέμα της ανασκόπησης
- **Main Body:** συνοψίζει, αντιπαραθέτει, υποστηρίζει, επικρίνει, συμφωνεί και διαφωνεί με επιστημονικά άρθρα που ασχολούνται με το θέμα
- **Conclusion:** Προβληματισμοί και μελλοντικοί στόχοι
- **Acknowledgement:** Αναγνώριση σε αυτούς που βοήθησαν
- **References:** Λίστα όλων των επιστημονικών άρθρων, περιλήψεων συνεδρίων, βιβλίων και ιστοσελίδων που χρησιμοποιήθηκαν στην μελέτη

ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΒΗΜΑΤΑ

1. Preliminary Research – Προκαταρκτική Έρευνα
2. Analyzing the literature – Ανάλυση της βιβλιογραφίας
3. Structure and Writing – Δομή και Συγγραφή
4. Reviewing your review – Ανασκόπηση της ανασκόπησης

ΚΑΝΟΝΑΣ 3: ΤΙΤΛΟΣ, ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ, ΠΕΡΙΛΗΨΗ

- Είναι η βιτρίνα σας στο διαδίκτυο, δεν είναι διεκπεραιωτικές υποθέσεις λίγο πριν το κουμπί «submit»!
- Βρείτε έναν ελκυστικό αλλά και ακριβή τίτλο (να μην στραβο-καθοδηγεί)
- Η περίληψη πρέπει να είναι ξεκάθαρη, συνοπτική και περιεκτική
- Οι περισσότεροι εκδοτικοί οίκοι έχουν οδηγίες για συγγραφείς που βοηθούν στην επιλογή τίτλου, τη διάρθρωση της Περίληψης και παρέχουν «researcher's guide to search engine optimization» για να σας βοηθήσουν να επιλέξετε λέξεις κλειδιά που θα «τραβήξουν» αναγνώστες της δουλειάς σας

ΚΑΝΟΝΑΣ 4: ΔΙΑΒΑΖΩ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΑΠΟ ΤΙΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΜΟΥ

- Μη διαβάζετε ένα σημαντικό άρθρο από την Περίληψή του!
- Τα άρθρα περιέχουν μεγάλο πλούτο πληροφορίας κρυμμένο μέσα στα «Αποτελέσματα» και τη «Συζήτηση»
- Ακόμη και οι ίδιοι οι συγγραφείς τους μπορεί να έχουν αφήσει «διαμάντια» έξω από την περίληψη
- Μη διαβάζετε/κάνετε βιβλιογραφική αναφορά σε ένα άρθρο από το κείμενο μιας άλλης ανασκόπησης!
 - Η ματιά του άλλου συγγραφέα μπορεί να είναι πολύ «προσωπική», να στερείται αμεροληψίας, να είναι «αναγνωρίσιμη»
 - Κάθε φορά που γράφετε «ανασκόπηση» βασιζόμενοι αποκλειστικά σε κείμενα άλλων ανασκοπήσεων, χάνετε ένα σημαντικό ποσοστό ακρίβειας και επιστημονικότητας στην πληροφορία που παραθέτετε

ΚΑΝΟΝΑΣ 5: ΚΡΑΤΑΩ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΩ ΔΙΑΒΑΖΩ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- **Ισχύει και για όσους διαβάζουν σε εκτυπωμένο άρθρο (δεν συνιστάται πλέον!), αλλά και σε όσους διαβάζουν την ηλεκτρονική εκδοχή**
- **Στην αρχή θυμάστε συγγραφέα και κεντρικές ιδέες, αλλά γρήγορα αυτή η «μνήμη» εξασθενεί**
- **Αν θέλετε κρατείστε ολόκληρο κείμενο στο draft σας. Χρησιμοποιείτε εισαγωγικά ή italics για να διαχωρίσετε κείμενο που δεν είναι δικό σας. Αργότερα μπορεί να το ξεχάσετε και να θεωρηθεί “plagiarism”**
- **Μην ξεχνάτε να βάζετε τη βιβλιογραφική αναφορά ακόμη και στο πρόχειρο κείμενο!**

ΚΑΝΟΝΑΣ 6

Η λέξη λογοκλοπή (plagiarism) προέρχεται από την Λατινική λέξη *plagiarius*, που σημαίνει «απαγωγέας».

PLAGIARISM/ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ

Σύμφωνα με το λεξικό Merriam-Webster, λογοκλοπή (plagiarism) σημαίνει:

- να κλέβεις και να παρουσιάζεις τις ιδέες ή τις λέξεις κάποιου άλλου ως δικές σου
- να χρησιμοποιείς μέρος του έργου κάποιου άλλου χωρίς να αναφέρεις την πηγή
- να παρουσιάζεις ως νέο και πρωτότυπο ένα προϊόν ή μια ιδέα που προέρχεται από μια ήδη υπάρχουσα πηγή
- να διαπράττεις λογοτεχνική κλοπή

Σύμφωνα με το δίκαιο, η έκφραση πρωτότυπων ιδεών θεωρείται πνευματική ιδιοκτησία και προστατεύεται από τους νόμους περί πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως ακριβώς και οι πρωτότυπες εφευρέσεις. Σχεδόν όλες οι μορφές έκφρασης εμπίπτουν στην προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων, εφόσον καταγράφονται με κάποιο τρόπο (όπως παράδειγμα ένα βιβλίο ή κάποιο ηλεκτρονικό αρχείο).

Με άλλα λόγια, η λογοκλοπή αποτελεί έγκλημα και διώκεται ποινικά

Πηγή: <https://frapress.gr/2015/11/ola-osa-prepi-na-gnorizete-gia-ti-logoklopi-plagiarism/>

ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ

- Σχεδόν όλα τα περιοδικά έχουν προγράμματα επεξεργασίας του υποβληθέντος κειμένου που αναγνωρίζει την ομοιότητα με άλλα δημοσιευμένα κείμενα
- Η απαγόρευση «copy paste» εφαρμόζεται ακόμη και για προηγούμενες δημοσιεύσεις του ίδιου συγγραφέα, δεδομένου ότι υπάρχουν δικαιώματα δημοσίευσης και αναδημοσίευσης που αφορούν τον κάθε εκδοτικό οίκο (copyright transfer agreements)
- Υπάρχουν διαθέσιμα στο διαδίκτυο εργαλεία επεξεργασίας κειμένου που σας βοηθούν να προλάβετε στο κείμενό σας τέτοια προβλήματα

ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ

ΑΠΟΔΟΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- Εκεί όπου υπάρχει κίνδυνος να εκτεθείτε ακόμη και όταν έχετε τις καλύτερες προθέσεις, είναι όταν χρησιμοποιείτε «πυκνή» πληροφορία που προέρχεται από το abstract ενός δημοσιευμένου άρθρου και όταν χρησιμοποιείτε την ερμηνεία μιας μελέτης μέσα από τα «μάτια» ενός άλλου άρθρου ανασκόπησης
- Σκεφτείτε ότι ο «κριτής» που θα προσκαλέσει το περιοδικό πιθανώς θα είναι ένας από τους συγγραφείς μιας προηγούμενης επιτυχημένης ανασκόπησης
- **ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΟΛΟΚΛΗΡΑ ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΤΕ**
(Κανόνας 4)

ΑΛΛΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΟΦΥΓΕΤΕ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ

- Αποφύγετε το «copy-paste»
- Κρατείστε τις σημειώσεις και τις πηγές σας σε ξεχωριστούς φακέλους (ώστε να μην τα μπερδέψετε)
- Γράψτε με δικές σας λέξεις (χωρίς να κοιτάτε την πηγή) το κείμενο που κρατήσατε στις σημειώσεις σας και ελέγξτε μετά για την ακρίβεια των δεδομένων που παραθέσατε
- Μην αφήνετε την εργασία για τελευταία στιγμή καθώς όταν πιέζεστε χρονικά είναι πιο εύκολο να υποκύψετε στον πειρασμό
- Ξεκινήστε τη βιβλιογραφία όσο νωρίτερα μπορείτε
- Κάνετε σωστή κατανομή σε συν-συγγραφείς
- Χρησιμοποιείτε « *italics*» εκεί όπου αναπόφευκτα θα χρησιμοποιήσετε το αρχικό κείμενο ως έχει
- Αποδώστε σωστά τις πηγές σας

ΠΑΡΑΦΡΑΣΗ

- Σκοπός

1. Να απλοποιήσει ή να παρουσιάσει μια σύνοψη των ιδεών ενός συγγραφέα, καθιστώντας τις ιδέες αυτές περισσότερο κατανοητές

2. Να δώσει έμφαση σε μια συγκεκριμένη πτυχή από το αρχικό κείμενο ενός συγγραφέα

- Η παράφραση είναι αποδεκτή αλλά είναι σημαντικό να αναγνωρίζεται η αρχική πηγή

ΚΑΝΟΝΑΣ 7: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

- Ο πρώτος ή/και ο τελευταίος συγγραφέας κατά κανόνα έχουν την ευθύνη διαμόρφωσης του σκελετού, με βάση τις οδηγίες του περιοδικού
- Ορισμός χρονοδιαγράμματος παράδοσης
- Κατανομή ενότητων και διαμόρφωση της σχετιζόμενης βιβλιογραφίας
- Συνολική διαχείριση των βιβλιογραφικών αναφορών
- Εικόνες-διαμόρφωση
- Πίνακες- διαμόρφωση
- Συρραφή κειμένου
- Συλλογή υπογραφών-δηλώσεων σύγκρουσης συμφερόντων-παραχώρησης εκδοτικών δικαιωμάτων: ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΑ Ο 1^{ος} ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

ΚΑΝΟΝΑΣ 8: ΝΑ ΕΙΣΤΕ ΕΝΔΕΛΕΧΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΜΕ ΚΡΙΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

- Η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας δεν είναι απλή παράθεση δεδομένων
- Χρειάζεται παρουσίαση των δυνατών σημείων αλλά και των αδυναμιών των μελετών καθώς και τυχόν μεθοδολογικών διαφορών και προβλημάτων
- Πιθανόν να χρειαστεί να δουλέψουν διαφορετικοί συγγραφείς στο ίδιο κεφάλαιο ώστε να αποτυπώσουν αυτές τις πτυχές (πχ άλλος μπορεί να παρουσιάσει τα δεδομένα, άλλος να αναγνωρίζει τα gaps και άλλος τις ερευνητικές προτεραιότητες για το μέλλον)
- Οι μελέτες πρέπει να παρουσιάζονται με ομοιογενή τρόπο από όλους τους συν-συγγραφείς πχ προοπτική-αναδρομική-πολυκεντρική-τυχαιοποιημένη- αριθμός ασθενών-αποτελέσματα-αδυναμίες-προοπτικές
 - Η χρήση πίνακα βοηθά
- Χρήση του ιδίου χρόνου από όλους πχ ενεστώτας ή αόριστος

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

- Είναι το θέμα του άρθρου σχετικό με την δική μου μελέτη?
- Ποια τα δυνατά και αδύνατα σημεία του?
- Είναι η μελέτη αυτή θεωρητική, πειραματική, αναλυτική ή κλινική? Συνδυασμός?
- Έχει ο συγγραφέας αξιολογήσει την σχετική βιβλιογραφία του θέματος το οποίο πραγματεύεται?
- Πόσο αποτελεσματικός είναι ο σχεδιασμός της μελέτης? Είναι κατάλληλη η μέθοδος διερεύνησης του προβλήματος? Ποια τα λάθη που εμπεριέχει? Πόσο ακριβή και αξιόπιστα είναι τα αποτελέσματα?
- Είναι η ανάλυση των δεδομένων και σχετική με το ερώτημα της έρευνας?
- Βασίζονται τα συμπεράσματα στα δεδομένα και την ανάλυση τους?
- Έδρασε αντικειμενικά ο συγγραφέας στην διεξαγωγή της έρευνας?
- Πως (και εάν) συμβάλλει η μελέτη αυτή στην κατανόηση του προβλήματος

ΚΑΝΟΝΑΣ 9: ΒΑΛΤΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΣΑΣ ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

- Σε κάποια περιοδικά είναι απαραίτητο το κεφάλαιο αυτό (“Expert’s Opinion”, “5-year view”)
- Εδώ σας δίνεται η ευκαιρία να αναδείξετε τη γνώση σας στο πεδίο και τη «σοφία» που αποκομίζετε από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας
- Σχολιάστε «κενά» ή «αντικρουόμενα δεδομένα» που εντοπίσατε στις μέχρι τώρα δημοσιεύσεις
- Υποδείξτε στόχους για μελλοντική έρευνα, τολμήστε να προβλέψετε το άμεσο μέλλον (αν έχετε την εμπειρία)
- Δείξτε αν η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας που κάνατε παρέχει 1-2 ευρήματα που θα άλλαζαν την μέχρι τώρα κλινική πράξη
- Σχολιάστε αν όλα τα ανωτέρω μπορούν να γενικευθούν ή αφορούν συγκεκριμένες χώρες-συγκεκριμένες επιδημιολογίες κλπ

ΚΑΝΟΝΑΣ 10: VISUALISE YOUR WORK!

- Συχνά ο σκελετός διαμόρφωσης της ανασκόπησης μπορεί να χρησιμεύσει και ως Figure που θα τραβήξει το ενδιαφέρον του αναγνώστη ή ως μέρος προβολής στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- Τα περισσότερα μεγάλα περιοδικά αναγνωρίζοντας τη δύναμη των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ζητούν πλέον visual abstract για τις δημοσιεύσεις τους, τουλάχιστον για τις πρωτότυπες εργασίες
- Χρησιμοποιείτε πίνακες για να δώσετε με ομοιογένεια τα δεδομένα από δημοσιευμένες μελέτες και κρατήστε στο κείμενο ένα σχολιασμό μόνο των πιο σημαντικών.
- Σκεφτείτε στο άρθρο που γράψατε ποια μηνύματα θα μπορούσαν να περάσουν σε Figure κατά προτίμηση έγχρωμη! (algorithm?)
- Η δύναμη της εικόνας είναι αυτή που θα φέρει downloads, hits, references και χρήση σε ομιλίες
- Επενδύστε σε ένα πρόγραμμα σχεδιασμού graphics

ΚΑΝΟΝΑΣ 11: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΣΑΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ ΕΝ ΜΕΣΩ ΜΙΑΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ

- Η αντικειμενικότητα είναι σημαντική
- Ένα άρθρο ανασκόπησης δεν αποτελεί διαφημιστική ευκαιρία για τη δουλειά σας, αλλά ούτε χρειάζεται να την «απαλείψετε» για λόγους πολιτικής ορθότητας

ΚΑΝΟΝΑΣ 12: ΣΗΜΕΙΩΣΤΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ

- Η επαναληψιμότητα της αναζήτησης είναι σημαντική παράμετρος που υποδεικνύει την προσέγγιση της βιβλιογραφίας με μεθοδικότητα και αμεροληψία
- Η μεθοδολογία έρευνας κάποτε ζητείται και κάποτε όχι στα άρθρα ανασκόπησης, αν δεν πρόκειται για συστηματική ανασκόπηση
- Αν ζητηθεί εκ των υστέρων από κριτή είναι σημαντικό να υπάρχει αποθηκευμένη
- Είναι καλό να αποσαφηνίζεται στο κείμενο εάν οι συγγραφείς έκαναν κάποιες παραδοχές ώστε να ευρύνουν ή να στενέψουν το πεδίο της συγγραφής και για ποιο λόγο καθώς και ότι πρόκειται για “narrative review”
- Σε ενδεχόμενη επικαιροποίηση του άρθρου σας μπορείτε να δείτε με τους ίδιους όρους αναζήτησης τη μεταβολή του ενδιαφέροντος

ΚΑΝΟΝΑΣ 13: ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΣΤΕ ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

- Είναι πολύ σημαντικό αν πρόκειται να γράφετε συχνά ανασκοπήσεις.
- Τα προγράμματα αυτά μπορούν εξ' αρχής να ενσωματώσουν το reference style του περιοδικού στο οποίο απευθύνεστε
- Η βιβλιογραφία πλέον είναι εκρηκτική. Σε κάποια άρθρα μπορεί να φτάσει και >300 αναφορές
- Βεβαιωθείτε ότι όλοι οι συν-συγγραφείς μπορούν να διαχειριστούν και να εγκαταστήσουν το ίδιο πρόγραμμα
- Υπολογίστε ότι κατά τη φάση της αναθεώρησης θα χρειαστεί επαν-αρίθμηση της βιβλιογραφίας
- Ένας από τους συγγραφείς πρέπει να αναλάβει εξ' αρχής την τελική επεξεργασία της βιβλιογραφίας
- Αν αποφασίσετε να γίνει με χειροκίνητο τρόπο χρειάζεται να δοθούν σαφείς οδηγίες που θα τις εκτελέσουν όλοι οι συν-συγγραφείς
 - θα εφαρμόσουν όλοι το reference style του περιοδικού ή
 - θα στείλουν το κείμενο με τον ΑΠΛΟΥΣΤΕΡΟ τρόπο βιβλιογραφικής παραπομπής [1,5] και με ΟΛΗ την πληροφορία, όπως βγαίνει στο PUBMED δηλαδή έτος, τόμο, τεύχος και όλους τους συγγραφείς, ώστε αυτός που θα τη διαχειριστεί να έχει μόνο να σβήσει στοιχεία και όχι να ξαναψάχνει στο διαδίκτυο!

ΚΑΝΟΝΑΣ 14: ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΠΡΙΝ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΙ “SLEEPING BEAUTIES”

- Συνήθως οι ανασκοπήσεις εστιάζουν στο «τι νεότερο» ξεχνώντας κάποια διαμάντια που μπορεί να επανέρχονται στο προσκήνιο
- Είναι λοιπόν δίκαιο να κάνουμε αναφορά σε παλαιότερες μελέτες που μπορεί να παραμένουν αξεπέραστες ή να έχουν προβλέψει τα ευρήματα των σημερινών
- Κατά τη φάση της αναθεώρησης (revision) που μπορεί να έρθει ακόμη και μήνες μετά της υποβολή της ανασκόπησής σας, κάνετε μια νέα βιβλιογραφική αναζήτηση: μπορεί να υπάρχει κάτι εξαιρετικά ενδιαφέρον που μόλις δημοσιεύθηκε.
- Αυτό θα δώσει στο άρθρο σας μια προτεραιότητα στην αναγνωσιμότητα και θα το βοηθήσει να διατηρηθεί στη δημοσιότητα για πολλούς μήνες μέχρι κάποιες νέες ανασκοπήσεις να το ξεπεράσουν

ΚΑΝΟΝΑΣ 15: ΔΩΣΤΕ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΝΑ ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΕΙ ΕΝΑΣ ΕΜΠΕΙΡΟΣ ΦΙΛΟΣ ΣΑΣ ΕΚΤΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

- Μπορεί να σας αναγνωρίσει περιοχές που δεν είναι κατανοητές, λογικά άλματα, ανάγκη για πιο στοχευμένα συμπεράσματα, ανάγκη για πιο επεξηγηματική-απλή γλώσσα κλπ που μπορούν εύκολα να διορθωθούν
- Θυμηθείτε ότι το κείμενό σας απευθύνεται σε κάποιους που δεν έχουν ενσκήψει στη βιβλιογραφία του αντικειμένου αυτού τόσο όσο εσείς
- Αν π.χ. είστε λοιμωξιολόγος και το άρθρο σας απευθύνεται σε περιοδικό Γενικών Ιατρών ή Παθολόγων ή Καρδιολόγων, επιλέξτε αυτός που θα το διαβάσει να ανήκει στο αναγνωστικό κοινό-στόχο σας

ΠΟΙΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΜΙΑΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ;

- 1. Ερμηνεία και διαχείριση της βιβλιογραφίας**
- 2. Καλός προγραμματισμός**
- 3. Αποτελεσματικότητα στη διαχείριση χρόνου και προθεσμιών**
- 4. Ικανότητα στην ανάλυση των δεδομένων**
- 5. Ικανότητα στη γραφή**
- 6. Ικανότητα στην παρουσίαση και προβολή των αποτελεσμάτων και της προσωπικής σας εργασίας**
- 7. Καλή συνεργασία με τους συν-συγγραφείς σας**
- 8. Αγάπη για την αρτιότητα**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Pautasso M, Ten Simple Rules for Writing a Literature Review. PLoS Comput Biol. 2013 Jul; 9(7): e1003149
- Rappaport C (2011) The role of the critical review article in alleviating information overload. Annual Reviews White Paper. Available:
http://www.annualreviews.org/userimages/ContentEditor/1300384004941/Annual_Reviews_WhitePaper_Web_2011.pdf.
- Maier HR (2013) What constitutes a good literature review and why does its quality matter? Environ Model Softw 43: 3–4 doi:[10.1016/j.envsoft.2013.02.004](https://doi.org/10.1016/j.envsoft.2013.02.004)
- Sutherland WJ, Fleishman E, Mascia MB, Pretty J, Rudd MA (2011) Methods for collaboratively identifying research priorities and emerging issues in science and policy. Methods Ecol Evol 2: 238–247
- Kelleher C, Wagener T (2011) Ten guidelines for effective data visualization in scientific publications. Environ Model Softw 26: 822–827 doi:[10.1016/j.envsoft.2010.12.006](https://doi.org/10.1016/j.envsoft.2010.12.006)